

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ
ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради
університету
28 серпня 2021 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова
методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2021 року

м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ПРАВО МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ»
для підготовки фахівців на першому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини
за денною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри міжнародного та європейського права

Роксолана ІВАНОВА

_____ 2021 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
27 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри, кандидатка юридичних наук, доцентка

Олена ЧЕРНЯК

_____ 2021 року

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

_____ 2021 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	3
	1.2.	Лекції	4
	1.3.	Семінарські заняття	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	11
	1.5.	Індивідуальні завдання	13
	1.6.	Підсумковий контроль	14
2.	Схема нарахування балів		16
3.	Рекомендовані джерела		17
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		23

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
2	3	4	5	6	7	8
Тема 1. Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.	9	2	2	–	–	5
Тема 2. Міжнародне співробітництво, як спосіб підтримання безпеки та правопорядку. Міжнародний конфлікт.	9	2	2	–	–	5
Тема 3. Міжнародна воєнна безпека.	8	2	1	–	–	5
Тема 4. Міжнародна економічна безпека.	8	2	1	–	–	5
Тема 5. Міжнародна інформаційна безпека.	10	2	2	–	–	6
Тема 6. Міжнародна екологічна безпека.	8	2	1	–	–	5
Тема 7. Міжнародна ядерна та радіаційна безпека.	8	2	1	–	–	5
Тема 8. Міжнародна соціальна безпека.	10	2	2	–	–	6
Тема 9. Міжнародно-правовий режим протидії тероризму.	10	2	2	–	–	6
Тема 10. Органи регулювання міжнародної безпеки. Українська держава у системі міжнародної безпеки.	10	2	2	–	–	6
Всього годин:	90	20	16	–	–	54

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
		Денна форма
1	2	3
1.	Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.	2
1.1.	Зміст поняття «право міжнародної безпеки», відмежування його від інших суміжних категорій.	
1.2.	Становлення права міжнародної безпеки, як окремої галузі міжнародного права.	
1.3.	Принципи права міжнародної безпеки.	
1.4.	Джерела права міжнародної безпеки.	
1.5.	Види міжнародної безпеки.	
2.	Міжнародне співробітництво, як спосіб підтримання безпеки та правопорядку. Міжнародний конфлікт.	2
2.1.	Визначення поняття «міжнародне співробітництво» та його суть. Сучасні	
2.2.	форми міжнародного співробітництва.	
2.3.	Суб'єкти міжнародного співробітництва.	
2.4.	Зміст поняття «міжнародний конфлікт».	
2.5.	Загальна характеристика причин виникнення міжнародних конфліктів.	
2.6.	Типологія міжнародних конфліктів.	
3.	Міжнародна воєнна безпека.	2
3.1.	Зміст поняття «міжнародна воєнна безпека»: загальний огляд теоретичних положень.	
3.2.	Система та принципи міжнародної воєнної безпеки.	
3.3.	Джерела міжнародного права у сфері воєнної безпеки.	
3.4.	Огляд та характеристика негативних чинників, що впливають на міжнародну воєнну безпеку.	
3.5.	Типологія військових конфліктів.	
3.6.	Гібридна війна.	
3.7.	Сучасні засоби забезпечення міжнародної воєнної безпеки. Міжнародно-правовий режим роззброєння та обмеження озброєнь. Миротворчі місії.	
4.	Міжнародна економічна безпека.	2
4.1.	Підходи до визначення поняття «міжнародна економічна безпека».	
4.2.	Спеціальні принципи міжнародної економічної безпеки.	
4.3.	Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки. Характеристика чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку.	
4.4.	Міжнародні засоби забезпечення економічної безпеки.	
5.	Міжнародна інформаційна безпека	2
5.1.	Визначення поняття «міжнародна інформаційна безпека», характеристика її складових.	
5.2.	Принципи та джерела міжнародної інформаційної безпеки.	
5.3.	Сучасні негативні чинники, що впливають на міжнародну інформаційну безпеку.	
5.4.	Кіберзлочини.	
5.5.	Інформаційна війна.	
5.6.	Система міжнародних засобів забезпечення інформаційної безпеки.	
6.	Міжнародна екологічна безпека.	2
6.1.	Зміст поняття «міжнародна екологічна безпека», її зв'язок з іншими видами безпеки.	

6.2.	Принципи та джерела міжнародного права у сфері екологічної безпеки.	
6.3.	Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на міжнародну екологічну безпеку.	
6.4.	Екоцид.	
6.5.	Організаційні та матеріальні засоби забезпечення міжнародної екологічної безпеки.	
6.6.	Діяльність Greenpeace.	
6.7.	Червоний список Міжнародного союзу охорони природи.	
7.	Міжнародна ядерна та радіаційна безпека.	2
7.1.	Відмінності між поняттями «безпека» та «захищеність» у міжнародно-правових актах.	
7.2.	Визначення понять «міжнародна ядерна безпека» та «міжнародна радіаційна безпека».	
7.3.	Міжнародно-правовий режим ядерної та радіаційної безпеки та його нормативне забезпечення.	
7.4.	Спеціальні принципи міжнародного права у сфері ядерної та радіаційної безпеки.	
7.5.	Функціональне призначення та діяльність Міжнародного агентства з атомної енергії.	
7.6.	Європейське товариство з атомної енергії.	
7.7.	Без'ядерний статус, як особливість воєнної політики держави. Без'ядерний статус України.	
8.	Міжнародна соціальна безпека.	2
8.1.	Підходи до розуміння поняття «міжнародна соціальна безпека». Похідний характер загроз у сфері соціальної безпеки.	
8.2.	Загальні та галузеві джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки.	
8.3.	Соціальні обов'язки держави у міжнародному праві.	
8.4.	Загальна характеристика загроз у сфері міжнародної соціальної безпеки.	
8.5.	Сучасні міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної соціальної безпеки.	
8.6.	Проблема біженців. Сучасні питання гендерної рівності. Трудова міграція.	
9.	Міжнародно-правовий режим протидії тероризму екологічна безпека.	2
9.1.	Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій. Суть та	
9.2.	структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму.	
9.3.	Міжнародний захист прав людини в умовах протидії тероризму.	
9.4.	Міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму. Проведення контртерористичних операцій.	
10.	Українська держава у системі міжнародної безпеки.	2
10.1.	Міжнародні організації, що регулюють міжнародну безпеку. Роль Ради Безпеки ООН у забезпеченні міжнародної безпеки. Міжнародні договори і конвенції, що забезпечують безпеку. Нормативно-правові засади участі України у міжнародних заходах у сфері безпеки.	
10.2.	Інституційні основи національної безпеки України.	
10.3.	Загальний огляд системи воєнної безпеки України.	
10.4.	Нормативні та інституційні основи інших видів національної безпеки.	
10.5.	Вектори розвитку Української держави у сфері безпеки.	
	Усього	20

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Визначення поняття «право міжнародної безпеки», його предмет. Характеристика суб'єктів та об'єктів права міжнародної безпеки.
- 1.2. Нормативне закріплення та аналіз основних принципів права міжнародної безпеки.
- 1.3. Загальний огляд та класифікація джерел права міжнародної безпеки.
- 1.4. Види та моделі міжнародної безпеки.
- 1.5. Взаємозв'язок видів міжнародної безпеки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародна безпека, моделі міжнародної безпеки, суб'єкт права міжнародної безпеки, об'єкт права міжнародної безпеки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «право міжнародної безпеки», відмежування його від інших суміжних категорій. Становлення права міжнародної безпеки, як окремої галузі міжнародного права. Принципи права міжнародної безпеки. Джерела права міжнародної безпеки. Види міжнародної безпеки.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Міжнародне співробітництво, як спосіб підтримання безпеки та правопорядку. Міжнародний конфлікт.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Особливості участі суб'єктів міжнародного права у міжнародному співробітництві
- 2.2. Міжнародний конфлікт: визначення поняття та його суть.
- 2.3. Види та форми міжнародних конфліктів.
- 2.4. Міжнародний правопорядок: визначення поняття та загальна характеристика структури.
- 2.5. Мета міжнародного правопорядку та способи її досягнення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародне співробітництво, міжнародний конфлікт, міжнародний правопорядок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Визначення поняття «міжнародне співробітництво» та його суть. Сучасні форми міжнародного співробітництва. Суб'єкти міжнародного співробітництва. Зміст поняття «міжнародний конфлікт». Загальна характеристика причин виникнення міжнародних конфліктів. Типологія міжнародних конфліктів.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Міжнародна воєнна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Підходи до визначення поняття «міжнародна воєнна безпека».
- 3.2. Характеристика предмету, об'єктів та суб'єктів міжнародної воєнної безпеки. Зв'язок міжнародної воєнної безпеки з національною безпекою.
- 3.3. Невизнані та частково визнані держави, як суб'єкти міжнародної воєнної безпеки.
- 3.4. Джерела міжнародної воєнної безпеки: оглядова характеристика та класифікація.
- 3.5. Акт агресії, як передумова військового конфлікту: міжнародно-правове регулювання.
- 3.6. Війна, як основна форма міжнародного військового конфлікту.
- 3.7. Загальна характеристика гібридної війни, як форми міжнародного конфлікту.
- 3.8. Нормативні та організаційні засоби забезпечення міжнародної воєнної безпеки.
- 3.9. Характеристика форм матеріальних засобів забезпечення міжнародної воєнної безпеки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародна воєнна безпека, невідомі держави, частково визнані держави.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «міжнародна воєнна безпека»: загальний огляд теоретичних положень. Система та принципи міжнародної воєнної безпеки. Джерела міжнародного права у сфері воєнної безпеки. Огляд та характеристика негативних чинників, що впливають на міжнародну воєнну безпеку. Типологія військових конфліктів. Гібридна війна. Сучасні засоби забезпечення міжнародної воєнної безпеки. Міжнародно-правовий режим роззброєння та обмеження озброєнь. Миротворчі місії.

Семінарське заняття 4

Тема 4. Міжнародна економічна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Визначення та суть поняття «міжнародна економічна безпека».
2. Характеристика предмету, об'єктів та суб'єктів міжнародної економічної безпеки. Взаємозв'язок міжнародної економічної безпеки з іншими видами безпеки.
3. Спеціальні принципи міжнародної економічної безпеки.
4. Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки, характеристика їх основних положень.
5. Міжнародно-правове забезпечення економічної рівності суб'єктів міжнародного права.
6. Характеристика та класифікація негативних чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку.
7. Організаційні засоби забезпечення міжнародної економічної безпеки.
8. Сучасні матеріальні засоби забезпечення міжнародної економічної безпеки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародна економічна безпека, об'єкт міжнародної економічної безпеки, суб'єкт міжнародної економічної безпеки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підходи до визначення поняття «міжнародна економічна безпека». Спеціальні принципи міжнародної економічної безпеки. Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки. Характеристика чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку. Міжнародні засоби забезпечення економічної безпеки.

Семінарські заняття 5

Тема 5. Міжнародна інформаційна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Історія становлення системи міжнародної інформаційної безпеки.
2. Визначення поняття «міжнародна інформаційна безпека», особливості об'єктів та суб'єктів.
3. Принципи міжнародного права у сфері інформаційної безпеки.
4. Класифікація міжнародно-правових актів, які регулюють інформаційні правовідносини.
5. Характеристика сучасних загроз у сфері міжнародної інформаційної безпеки.
6. Інформаційна зброя, як спосіб нанесення шкоди інформаційній безпеці.
7. Кіберзлочинність: суть та форми.
8. Інформаційна війна, як сучасна загроза міжнародній безпеці.
9. Організаційні та матеріальні засоби забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інформаційна безпека, кіберзлочинність, інформаційна війна.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Визначення поняття «міжнародна інформаційна безпека», характеристика її складових. Принципи та джерела міжнародної інформаційної безпеки. Сучасні негативні чинники, що впливають на міжнародну інформаційну безпеку. Кіберзлочини. Інформаційна війна. Система міжнародних засобів забезпечення інформаційної безпеки. Сучасні інформаційні загрози (кібер, медіа та психотероризм, інформаційна злочинність). Типологія інформаційних озброєнь. Спеціальні інформаційні операції: методика та методологія здійснення. Аналіз впливу спеціальних інформаційних операцій на міжнародні відносини.

Семінарське заняття 6

Тема 6. Міжнародна екологічна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття міжнародної екологічної безпеки та її зв'язок з іншими видами безпеки.
2. Особливості складових міжнародної екологічної безпеки.
3. Спеціальні принципи міжнародного права у сфері екологічної безпеки.
4. Характеристика основних положень міжнародно-правових актів у сфері екологічної безпеки.
5. Екологічна безпека (захищеність) людини за міжнародним правом.

6. Загальна характеристика негативних чинників, що впливають на міжнародну екологічну безпеку.
7. Екоцид, як міжнародний злочин.
8. Характеристика сучасних способів забезпечення міжнародної екологічної безпеки, оцінка їх дієвості.
9. Неурядові міжнародні організації у системі екологічної безпеки

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: екологічна безпека, екологічна, екоцид.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «міжнародна екологічна безпека», її зв'язок з іншими видами безпеки. Принципи та джерела міжнародного права у сфері екологічної безпеки. Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на міжнародну екологічну безпеку. Екоцид. Організаційні та матеріальні засоби забезпечення міжнародної екологічної безпеки. Діяльність Greenpeace. Червоний список Міжнародного союзу охорони природи.

Семінарське заняття 7

Тема 7. Міжнародна ядерна та радіаційна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Визначення поняття «міжнародна ядерна безпека» та «міжнародна радіаційна безпека».
2. Особливості ядерної та радіаційної безпеки серед інших видів міжнародної безпеки.
3. Джерела міжнародного права у сфері міжнародної ядерної та радіаційної безпеки.
4. Без'ядерний режим, як основна умова забезпечення міжнародної ядерної безпеки.
5. Міжнародне агентство з атомної енергії: правовий статус та аналіз діяльності.
6. Мирне використання ядерної енергії в Європейському Союзі.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: ядерна безпека, радіаційна безпека, без'ядерний режим.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

Відмінності між поняттями «безпека» та «захищеність» у міжнародно-правових актах. Визначення понять «міжнародна ядерна безпека» та «міжнародна радіаційна безпека». Міжнародно-правовий режим ядерної та радіаційної безпеки та його нормативне забезпечення. Спеціальні принципи міжнародного права у сфері ядерної та радіаційної безпеки. Функціональне призначення та діяльність Міжнародного агентства з атомної енергії. Європейське товариство з атомної енергії. Без'ядерний статус, як особливість воєнної політики держави. Без'ядерний статус України.

Семінарське заняття 8

Тема 8. Міжнародна соціальна безпека.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Міжнародні соціальна безпека: визначення поняття та його суть.
2. Особливості суб'єктів та об'єктів міжнародної соціальної безпеки.

3. Класифікація джерел міжнародного права у сфері соціальної безпеки.
4. Міжнародно-правове регулювання соціальних обов'язків держави.
5. Проблема біженців у сучасних міжнародних правовідносинах.
6. Сучасні виміри принципу гендерної рівності.
7. Міжнародна трудова міграція, як загроза у сфері соціальної безпеки.
8. Загальний огляд інших загроз у сфері міжнародної соціальної безпеки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна безпека, гендерна рівність, трудова міграція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підходи до розуміння поняття «міжнародна соціальна безпека». Похідний характер загроз у сфері соціальної безпеки. Загальні та галузеві джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки. Соціальні обов'язки держави у міжнародному праві. Загальна характеристика загроз у сфері міжнародної соціальної безпеки. Сучасні міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної соціальної безпеки. Проблема біженців. Сучасні питання гендерної рівності. Трудова міграція.

Семінарське заняття 9

Тема 9. Міжнародно-правовий режим протидії тероризму.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Історія становлення міжнародно-правового режиму протидії тероризму.
2. Тероризм: визначення поняття. Відмежування тероризму від інших злочинів.
3. Загальна характеристика актів міжнародного права у сфері протидії тероризму.
4. Інституційна основа міжнародно-правового режиму протидії тероризму.
5. Захист прав людини в умовах протидії тероризму.
6. Міжнародно-правове регулювання проведення контр терористичних операцій.
7. Загальний огляд рішень Європейського суду з прав людини щодо осіб, які засуджені за вчинення терористичних актів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: тероризм, контр терористична операція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій. Суть та структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму. Міжнародний захист прав людини в умовах протидії тероризму. Міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму. Проведення контртерористичних операцій.

Семінарське заняття 10

Тема 10. Органи регулювання міжнародної безпеки. Українська держава у системі міжнародної безпеки.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Міжнародні організації, що регулюють міжнародну безпеку. Роль Ради Безпеки ООН у забезпеченні міжнародної безпеки. Міжнародні договори і конвенції, що забезпечують безпеку.

2. Загальний огляд зовнішньополітичної діяльності Української держави, її членство у міжнародних організаціях.
3. Без'ядерний статус України: історія та сучасність.
4. Система воєнної безпеки на території України: сучасні виклики та загрози.
5. Актуальність міжнародної інформаційної безпеки для сучасної Української держави.
6. Участь України у міжнародних заходах забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
7. Транскордонне переміщення відходів за законодавством України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: без'ядерний статус, воєнна безпека.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Нормативно-правові засади участі України у міжнародних заходах у сфері безпеки. Інституційні основи національної безпеки України. Загальний огляд системи воєнної безпеки України. Нормативні та інституційні основи інших видів національної безпеки. Вектори розвитку Української держави у сфері безпеки. Органи і організації регулювання міжнародної безпеки. Діяльність ООН з підтримки міжнародного миру та безпеки

1.4. Самостійна робота студентів

Специфікою здійснення самостійної роботи при вивченні зазначеного курсу виступає, насамперед, комплексне та ґрунтовне використання літературних (наукових і нормативних) й інших інформаційних джерел. Основні форми самостійної роботи студентів, які пропонуються: формулювання відповідей на теоретичні запитання; складення тематичних схем; проведення порівняльного аналізу правових явищ тощо.

До кожної теми пропонуються завдання для самостійної роботи і самоконтролю студентів, підготовка відповідей на які є обов'язковою. Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.

Тема 1. Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.

Завдання 1. Підготувати історичну довідку: «Історичні передумови становлення та розвитку права міжнародної безпеки»

Питання для самоконтролю

1. Становлення права міжнародної безпеки, як окремої галузі міжнародного права.
2. Принципи права міжнародної безпеки.
3. Джерела права міжнародної безпеки.

Тема 2. Міжнародне співробітництво, як спосіб підтримання безпеки та правопорядку. Міжнародний конфлікт.

Завдання 1. Розглянути сучасні міжнародні конфлікти: загальний огляд та їх характеристика.

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика причин виникнення міжнародних конфліктів.
2. Типологія міжнародних конфліктів.

Тема 3. Міжнародна воєнна безпека.

Завдання 1 Дослідити сучасні загрози міжнародної воєнної безпеки

Питання для самоконтролю

1. Система та принципи міжнародної воєнної безпеки.
2. Джерела міжнародного права у сфері воєнної безпеки.
3. Огляд та характеристика негативних чинників, що впливають на міжнародну воєнну безпеку.

Тема 4. Міжнародна економічна безпека.

Завдання 1. Дослідити резолюцію Генеральної Асамблеї ООН «Міжнародна економічна безпека»

Питання для самоконтролю

1. Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки.
2. Характеристика чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку.

Тема 5. Міжнародна інформаційна безпека.

Завдання 1. Проаналізувати вплив інформаційної війни на міжнародну безпеку

Питання для самоконтролю

1. Сучасні негативні чинники, що впливають на міжнародну інформаційну безпеку.
2. Поняття інформаційна війна.

Тема 6. Міжнародна екологічна безпека.

Завдання 1. Дослідити діяльність неурядових міжнародних організацій, як спосіб забезпечення екологічної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на міжнародну екологічну безпеку.
2. Діяльність Greenpeace.
3. Червоний список Міжнародного союзу охорони природи.

Тема 7. Міжнародна ядерна та радіаційна безпека.

Завдання 1. Проаналізувати сучасний стан міжнародно-правового регулювання у сфері ядерної безпеки

Питання для самоконтролю

1. Міжнародно-правовий режим ядерної та радіаційної безпеки та його нормативне забезпечення.
2. Спеціальні принципи міжнародного права у сфері ядерної та радіаційної безпеки.

Тема 8. Міжнародна соціальна безпека.

Завдання 1. Дослідити джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Підходи до розуміння поняття «міжнародна соціальна безпека».
2. Загальні та галузеві джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки.

Тема 9. Міжнародно-правовий режим протидії тероризму.

Завдання 1. Охарактеризуйте міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму.

Питання для самоконтролю

1. Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій.
2. Суть та структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму

Тема 10. Органи регулювання міжнародної безпеки. Українська держава у системі міжнародної безпеки.

Завдання 1. Підготувати таблицю «Міжнародні організації, що регулюють міжнародну безпеку»

Питання для самоконтролю

1. Роль Ради Безпеки ООН у забезпеченні міжнародної безпеки.
2. Міжнародні договори і конвенції, що забезпечують безпеку

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі написання есе. Написання есе є обов'язковим, завдання обираються студентом на початку семестру і виконуються за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання есе

Написання есе (твір-роздум) за вказаною тематикою виконується з метою демонстрації студентом інтелектуальних можливостей і сформованих навичок висловлювати у письмовій формі думки, що базуються на використанні отриманих теоретичних знань. Есе – це авторський огляд проблеми з використанням літературних джерел. Формулюється і розглядається проблема, наводяться аргументи з посиланням на конкретні приклади та з обов'язковим використанням першоджерел.

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що есе - це (фр. *essai* — «спроба», «начерк») — невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження автора з конкретного приводу чи питання і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми. З іншого боку, есе створюється на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Безпосередньому написанню роботи передують тривале вибіркове і критичне читання. Під останнім мається на увазі оцінка, сумнів і розуміння прочитаного матеріалу. Посиленню висунутих студентом аргументів сприяють наукові посилання на праці інших авторів. Зібрані в процесі опрацювання матеріалу цитати, інформація та дані стають значними тільки в тому випадку, коли вони послідовно і логічно інтегровані в аргумент.

Формальними вимогами, що складають структуру есе є його поділ на 4 частини: вступ (де сформульовано проблему/завдання, основні питання даної роботи, методи їхнього теоретичного розгляду, теоретичні підстави (роботи, теоретики, напрямки); основна частина з викладом заявленої проблематики (структурується на розсуд автора); висновок (містить основні підсумки, висновки виконаної праці), список літератури, складений відповідно до вимог бібліографічного опису й відповідає посиланням у тексті есе не менше 5-ти джерел).

- змістовними вимогами: логіка й адекватність викладу даній проблемі, відповідний підбір літератури, відсутність плагіату, науковий стиль.

Тема есе може бути як обраною із запропонованого списку тем, так і сформульована самим автором відповідно до проблематики курсу й власних наукових інтересів. У такому випадку тема повинна бути узгоджена з викладачем.

- у змісті есе обов'язково потрібне посилання на класиків філософської думки або відомих філософів сучасності, які розробляли проблему, що обрана для опису в есе.

Обсяг есе до – 0,15 д.а., тобто 6 тис. знаків із пробілами, з висотою кегля 14, через один інтервал. До об'єму есе не зараховуються титульна сторінка і сторінка зі списком літератури. Шрифт: Times New Roman.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні есе. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг есе – до 5 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі есе

1. Історичні передумови становлення та розвитку права міжнародної безпеки.
2. Сучасні міжнародні конфлікти: загальний огляд та їх характеристика.
3. До питання актуальності та ефективності сучасних способів забезпечення міжнародного правопорядку.
4. Міжнародна воєнна безпека: сучасні загрози та способи їх усунення.
5. Гібридна війна, як загроза міжнародній безпеці.
6. Контртерористичні операції, як засіб забезпечення міжнародної безпеки.
7. Міжнародно-правові критерії правомірності обмеження прав людини в умовах протидії тероризму.
8. Міжнародна криза, як наслідок реалізації загроз у сфері економічної безпеки.
9. Міжнародно-правовий режим роззброєнь та обмеження озброєнь.
10. Діяльність неурядових міжнародних організацій, як спосіб забезпечення екологічної безпеки.
11. Сучасний стан міжнародно-правового регулювання у сфері ядерної безпеки (до питання актуальності).
13. «Ядерний клуб» та загрози його існування.
14. Силовий захист прав людини: міжнародно-правове регулювання.
15. Стандарти захисту інформації в країнах НАТО та ЄС.
16. Міжнародно-правовий режим захисту прав людини в умовах боротьби з тероризмом.
17. Міжнародно-правовий режим захисту цивільного населення в умовах війни та збройних конфліктів.
18. Право міжнародної безпеки та невизнані держави: теоретичні та практичні питання взаємодії.
19. Інформаційна війна та її вплив на міжнародну безпеку.
20. Міжнародно-правові критерії правомірності гуманітарних силових операцій.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Зміст поняття «право міжнародної безпеки».
2. Становлення права міжнародної безпеки, як окремої галузі міжнародного права.
3. Загальні принципи права міжнародної безпеки.
4. Характеристика джерел права міжнародної безпеки та їх класифікація.
5. Види міжнародної безпеки.
6. Визначення поняття «міжнародне співробітництво» та його суть.
7. Сучасні форми міжнародного співробітництва.
8. Суб'єкти міжнародного співробітництва.
9. Визначення та зміст поняття «міжнародний конфлікт».
10. Загальна характеристика причин виникнення сучасних міжнародних конфліктів.
11. Типологія міжнародних конфліктів.
12. Зміст поняття «міжнародний правопорядок», підходи до його розуміння.
13. Мета та завдання міжнародного правопорядку.
14. Структура міжнародного правопорядку.
15. Засоби забезпечення міжнародного правопорядку та їх типологія.
16. Моделі міжнародної безпеки.
17. Зміст поняття «міжнародна воєнна безпека».
18. Система міжнародної воєнної безпеки.
19. Принципи міжнародної воєнної безпеки.
20. Джерела міжнародного права у сфері воєнної безпеки.

21. Негативні чинники, що впливають на міжнародну воєнну безпеку.
22. Типологія військових конфліктів.
23. Гібридна війна.
24. Сучасні засоби забезпечення міжнародної воєнної безпеки.
25. Міжнародно-правовий режим роззброєння та обмеження озброєнь.
26. Міжнародно-правове регулювання проведення миротворчих місій.
27. Підходи до визначення поняття «міжнародна економічна безпека».
28. Спеціальні принципи міжнародної економічної безпеки.
29. Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки.
30. Характеристика чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку.
31. Міжнародні засоби забезпечення економічної безпеки.
32. Визначення поняття «міжнародна інформаційна безпека».
33. Принципи міжнародної інформаційної безпеки
34. Джерела міжнародної інформаційної безпеки.
35. Сучасні негативні чинники, що впливають на міжнародну інформаційну безпеку.
36. Кіберзлочинність.
37. Інформаційна війна.
38. Система міжнародних засобів забезпечення інформаційної безпеки.
39. Зміст поняття «міжнародна екологічна безпека».
40. Принципи міжнародної екологічної безпеки.
41. Джерела міжнародного права у сфері екологічної безпеки.
42. Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на міжнародну екологічну безпеку.
43. Екоцид.
44. Засоби забезпечення міжнародної екологічної безпеки.
45. Неурядові міжнародні організації у системі екологічної безпеки.
46. Екологічна безпека (захищеність) людини за міжнародним правом.
47. Визначення понять «міжнародна ядерна безпека» та «міжнародна радіаційна безпека».
48. Міжнародно-правовий режим ядерної та радіаційної безпеки.
49. Джерела міжнародного права у сфері ядерної та радіаційної безпеки.
50. Принципи ядерної та радіаційної безпеки.
51. Міжнародне агентство з атомної енергії.
52. Європейське товариство з атомної енергії.
53. Без'ядерний статус, як особливість воєнної політики держави.
54. Підходи до визначення поняття «міжнародна соціальна безпека».
55. Джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки.
56. Соціальні обов'язки держави у міжнародному праві.
57. Загрози у сфері міжнародної соціальної безпеки.
58. Сучасні міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
59. Європейський суд з прав людини у сфері забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
60. Міжнародно-правове регулювання статусу біженців.
61. Гендерна рівність у сучасному міжнародному праві.
62. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції.
63. Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій.
64. Структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму.
65. Міжнародний захист прав людини в умовах протидії тероризму.
66. Міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму.
67. Міжнародно-правове регулювання проведення контртерористичних операцій.
68. Зовнішньополітична діяльність України у сфері міжнародної безпеки.
69. Без'ядерний статус України.
70. Система воєнної безпеки на території України.
71. Екологічна безпека за законодавством України.
72. Інформаційна безпека на території України.

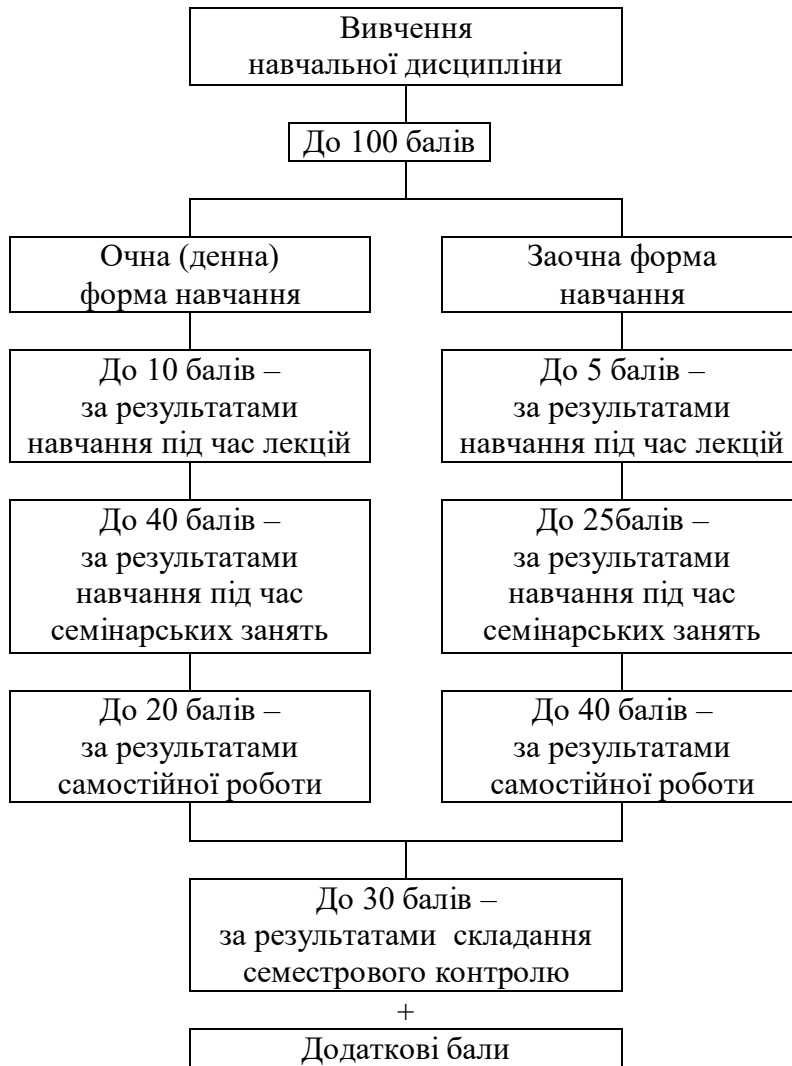
- 73. Участь України у міжнародних заходах забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
- 74. Транскордонне переміщення відходів за законодавством України..

1.6.2. Приклад залікового білету

- 1. Зміст поняття «право міжнародної безпеки».
- 2. Засоби забезпечення міжнародного правопорядку та їх типологія.
- 3. Принципи міжнародної екологічної безпеки.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
			1.	Денна	10	1	1	1	1	1	1	1

2.3. Обсяг балів, здобутих студентом під час семінарських занять, обчислюється за сумою балів, здобутих під час кожного із занять, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 3 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 семінарських занять за денною формою навчання. За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

3.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	10 тем	Номер теми										Усього балів	
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	12
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	8										8	
	Усього балів											20	

3. Рекомендовані джерела

Тема 1. Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.

1. Гашимов Е. Право міжнародної безпеки: [міжнародне право]. *Віче*. 2008. №15. С.45-46.
2. Глобальна та національна безпека : підручник / авт. кол. : В.І.Абрамов, Г.П.Ситник, В.Ф.Смоляннюк; за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
3. Глобальна та національна безпека: словник-довідник / уклад.: Г.П.Ситник, О.І.Пошедін, М.М. Шевченко, С.П.Завгородня, М.Г.Орел; за заг. ред. Г.П.Ситника. К.: НАДУ, 2016. 140 с.
4. Декларація ООН про принципи міжнародного права 1970 року URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
5. Коломієць О.В. Концепт міжнародної безпеки в контексті глобалізації: монографія / О.В. Коломієць, К.: Вид-во КиМУ, 2013. 427 с
6. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. К.: Текст, 2006. – 256 с.
7. Ржевська В.С. ООН — етап у розвитку концепції колективної безпеки. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 96(1). С. 159-162. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/арmv_2011_96\(1\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/арmv_2011_96(1)_28).
8. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
9. Статут Організації Об'єднаних Націй URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
10. Україна в системі міжнародної безпеки / Національний інститут проблем міжнародної безпеки. К.: ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.

Тема 2. Міжнародне співробітництво, як спосіб підтримання безпеки та правопорядку.

Міжнародний конфлікт.

1. Гашимов Е. Право міжнародної безпеки: [міжнародне право]. *Віче*. 2008. №15. С.45-46.
2. Дужич Л. Забезпечення міжнародної безпеки міжнародноправовими засобами. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. К., 2010. Вип. 88. Ч. 1. С.114–115.
3. Козярьська А. О. Поняття безпеки в теорії і практиці міжнародного права. Актуальні питання реформування правової системи України. Луцьк, 2007. Т. 1. С. 202–207.
4. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. К.: Текст, 2006. 256 с.
5. Ржевська В. С. Право держави на самооборону і міжнародна безпека. К. : Вид. дім “Промені”, 2005. 251 с.
6. Ржевська В.С. ООН — етап у розвитку концепції колективної безпеки. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 96(1). С. 159-162. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/арmv_2011_96\(1\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/арmv_2011_96(1)_28).
7. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. – К.: НІСД, 2017. – 496 с
8. Сергунин А. А. Международная безопасность и новые подходы и концепты. *Полис*. 2005. № 6. С. 126–137.
9. Україна в системі міжнародної безпеки / Національний інститут проблем міжнародної безпеки. К.: ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.

Тема 3. Міжнародна воєнна безпека.

1. Базов В. П. Воєнні злочини / Базов В. П. К.: Юрінком Інтер, 2008. 336 с.
2. Бодрук О. С. Структура воєнної безпеки: національний та міжнародний аспекти: Монографія / О. С. Бодрук. К.: Національний ін-т проблем міжнародної безпеки, 2001. 299 с.
3. Вершилов С. А. Сущность и значение военной безопасности в бытии государства сквозь призму социально-философского анализа // Интернет-журнал «Мир науки». 2015. Вып. № 1. URL : <http://mirnauki.com/PDF/23FILSMN115.pdf>.

4. Мачинський О. Я. Воєнна безпека України та вплив на неї геополітичних факторів / О. Я. Мачинський, А. А. Соболев. К.: НІСД, 1997. 163 с.
5. Національна безпека України / [Данільян О. Г., Дзьобань О. П., Панов М. І.]. – Х.: Фоліо, 2002. – 285 с.
6. Перепелиця Г. М. Воєнна безпека України на межі тисячоліть / Г. М. Перепелиця. К.: Стилос, 2002. 394 с.

Тема 4. Міжнародна економічна безпека.

1. Ковальчук Т. Т. Економічна безпека і політика: із досвіду професійного аналітика : наукове видання. К. : Знання, 2004. 638 с.
2. Коковський Л. О. Сучасні проблеми зовнішньоекономічної безпеки України та напрями їх подолання. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=738>.
3. Овечкина Е. А. Экономическая безопасность как потребность личности : проблемы трактовки на категориальном уровне исследований / Е. А. Овечкина / Соціально-економічний розвиток України: загрози та виклики в умовах трансформаційних змін : між нар. наук.-практ. конф., 29-30 квіт. 2016 р. : матеріали кон. О., 2016. С. 15–18.
4. Овчаренко Є. І. Система економічної безпеки підприємства: формування та цілепокладання : монографія / Є. І. Овчаренко. Лисичанськ : ПромЕнерго, 2015. 483 с.
5. Пастернак-Таранушенко Г. А. Економічна безпека держави. Методологія забезпечення : монографія / Г. А. Пастернак-Таранушенко. К. : КЕІМ, 2003. 320 с.
6. Похилюк В. В. Економічна безпека країни в епоху глобалізації. Вісник КНТЕУ. К., 2009. № 5. С. 18–25.
7. Соскін О. І., Матвійчук-Соскіна Н. О. Глобальна модель політичної та економічної влади: трансформація парадигми. *Економічний часопис-XXI*. 2014. № 9-10 (1). С. 4–9.
8. Сухоруков А. І., Харазішвілі Ю. М. Щодо методології комплексного оцінювання складників економічної безпеки держави. *Стратегічні пріоритети*. 2013. № 3. С. 5–15.
9. Тимошенко О. В. Теоретико-методологічні засади оцінювання економічної безпеки держави. Актуальні проблеми економіки 2015–2016: між нар. наук.-практ. конф., 19 лютого 2016 р. матеріали конф. К. : НАУ, 2016. С. 63–66.
10. Третяк В. В. Економічна безпека: сутність та умови формування. *Економіка і держава*. 2010. № 1. С. 6–8.
11. Федорук О. В. Економічна безпека держави з відкритою економікою: сутність та пріоритети зміцнення. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*, 2013. № 4. С. 31–37.
12. Філіпенко Т. В. Валютна безпека держави в умовах світової глобалізації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 11. URL : <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=219>.
13. Харазішвілі Ю. М. Методологічні підходи до оцінки рівня економічної безпеки країни. *Наука та наукознавство*. 2014. № 4. С. 30.
14. Шеришев Л. И. Безопасность: государственные и общественные устои. *Безопасность : информационный сборник*. 2008. № 4(20). С. 12–13.
15. Шлемко В. Т. Економічна безпека України: сутність і напрями забезпечення : монографія / В. Т. Шлемко, І. Ф. Бинько. К. : НІСД, 1997. – 144 с.
16. Штангрет А. М., Караїм М. М. Економічна безпека держави: суть і зовнішньоекономічний аспект забезпечення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 12. URL : <http://global-national.in.ua/issue-12-2016>.
17. Юрків Н. Я. Забезпечення економічної безпеки реального сектору економіки України : автореф. дис. д-ра екон. наук: спец. 21.04.01 – «економічна безпека держави» / Н. Я. Юрків. К., 2013. 37 с.
18. Якименко О. Г. Методичні засади реалізації державної політики у сфері економічної безпеки. *Економіка та держава*. 2013. № 5. С. 137–140.

Тема 5. Міжнародна інформаційна безпека.

1. Libicki M. Cyberdeterrence and cyberwar. Rand Corporation, 2009. URL: <http://www.dtic.mil/cgibin/GetTRDoc?AD=ADA508151>
2. Mueller M. Are we in a digital cold war? / Internet Governance Project, 2013. URL: <http://www.internetgovernance.org/wordpress/wp-content/uploads/DigitalColdWar31.pdf>
3. The Tallinn Manual on the International Law Applicable to Cyber Warfare. / Ed. by Schmitt M. Cambridge University Press, 2013
4. Working Towards Rules for Governing Cyber Conflict. Rendering the Geneva and Hague Conventions in Cyberspace / K. Rausher, A. Korotkov. – 2011. – 75 p. – Mode of access : <http://www.ewi.info/workingtowards-rules-governing-cyber-conflict>.
5. Бурячок В. Л. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби. [Посібник]. / В. Л. Бурячок, С.В.Толюпа, В.В.Семко,
6. Буяджа С. Позитивний досвід правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в країнах ЄС. *Європейський політичний і правовий дікурс*. 2017. Vol. 4. Iss. 4 URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2017_4_4_7.
7. Л.В.Бурячок, П.М.Складанний Н.В. Лукова-Чуйко К. : ДУТ КНУ, 2016. 178 с.
8. Макаренко ЄА.,Рижков М.М., Ожеван М.А., Кучмій О.П., Фролова О.М. Міжнародна інформаційна безпека: теорія і практика. Підручник. – К. : Центр вільної преси, 2016. – 418 с.
9. Международная информационная безопасность: монография / Е.С.Зиновьева; Моск. гос. ин-т междунар. Отношений (ун-т) МИД России, каф. мировых политических процессов. — М.: МГИМОУниверситет, 2013. — 194 с. — (Серия «Научная школа МГИМО»).
10. Ткачук П.П., Гула Р.В., Сивак І.О. Інформаційна війна і національна безпека. – Львів: НА СВУ, 2015. – 265 с.

Тема 6. Міжнародна екологічна безпека.

1. Бохан А.В. Міжнародна екологічна безпека: сучасні виміри та принципи реалізації. *Ефективна економіка*. № 3. 2009. С. 127–134.
2. Електронний підручник Екологія Дистанційний курс/ Березуцька Н.Л. та ін. – Харків: ХНУРЕ, 2004. URL : <http://www.nure.ua>.
3. Електронний підручник з дисципліни «Екологія». Дистанційний курс. Дзюндзюк Б.В., Березуцька Н.Л. та ін. – Харків: ХНУРЕ, 2005. URL : <http://www.nure.ua>.
4. Івасечко О. Особливості формування екологічної політики Європейського Союзу. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. - 2013. Вип. 25. - С. 113-118. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unir_2013_25_21
5. Кириленко В. П. Принцип экологической безопасности в современном международном праве. *Правоведение*. 1989. №3. С. 49–53.
6. Краснова Ю. А. Міжнародно-правове регулювання забезпечення екологічної безпеки. *Адміністративне право і процес*. 2016. №1(15). С. 96–105.
7. Краснянський М. Екологічна безпека.: навч. посіб./ М. Краснянський . Видавництво Кондор, 2018 р. 180 с. URL : https://www.yakaboo.ua/ua/ekologichna-bezpeka-1767585.html?gclid=EAIaIQobChMItajb8Z_05wIViKiaCh0z_QHvEAQYAiABEgIIVfD_BwE
8. Малишева Н. Р. Состояние и основные тенденции развития международного права окружающей среды. Міжнародне право навколишнього середовища: стан та перспективи розвитку. Матеріали Міжнар. науково-практичної конф. К., 2010. С. 12–20.
9. Політика та право ЄС з питань, що стосуються довкілля // Владислав Бізек : посібник. Київ – 2013 с. 5 с. 162. URL : <http://www.sbs-envir.org/images/documents/ECLEG-Textbook-UA.pdf>.
10. Шмандій В.М., Клименко М.О., Голік Ю.С., та інш. Екологічна безпека. Підручник. – Херсон: Олді-плюс, 2013. – 366 с.

11. Шмандій В.М., Некос В.Ю. Екологічна безпека: Підручник. Харків Кременчук: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008. – 436 с.
12. Шмандій В.М., Сокур М.І. Латишев К.О. та інш. Економічні аспекти екологічної безпеки. Монографія. – Кременчук, ПП Щербатих О.В., 2011 – 200 с.
13. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір: монографія // за заг. ред. В.І. Розвадовського / К.: КНТ, 2017. – 223 с.

Тема 7. Міжнародна ядерна та радіаційна безпека.

1. Вороненко В.В. Проблеми міжнародного співробітництва у сфері протидії ядерному розповсюдженню та ядерному тероризму [Текст] // Архів клінічної медицини, 2011, N № 2.-С.84-90
2. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 01 липня 1968 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_098#Text.
3. Конвенція про допомогу у випадку ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації від 26 вересня 1986 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_027#Text.
4. Конвенція про ядерну безпеку від 17 червня 1994 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_023#Text.
5. Кузмяк І. Я., Кравцов В. І., Печериця О. В., Пасека О. В. «Ядерна захищеність: синонім фізичного захисту чи складова ядерної та радіоактивної безпеки?» *Ядерна та радіаційна безпека* 2(74).2017
6. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір: монографія // за заг. ред. В.І. Розвадовського / К.: КНТ, 2017. – 223 с.

Тема 8. Міжнародна соціальна безпека.

1. Весельська Л. А. Соціальна безпека: проблема визначення. Науковий вісник Академії муніципального управління : збірник наукових праць. 2010. Вип. 3. С. 457-461. (Серія управління).
2. Коленда Н.В. Соціальна безпека населення та її основні складові. *Modern directions of theoretical and applied researches*. 2013. March, 19-30. URL : www.sworld.com.ua/index.php/ru/component/search/?searchword=коленда&ordering=&searchphrase=all
3. Приятельчук А. О., Іщенко О. М. Соціальна безпека в контексті управління розвитком суспільних відносин. *Альманах. Філософські проблеми гуманітарних наук*. К. : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2010. № 19. С. 135-140.

Тема 9. Міжнародно-правовий режим протидії тероризму.

1. Аль-Батран Халед Нормативно-правові основи протидії міжнародному тероризму в рамках Організації Ісламського Співробітництва [Текст]: автореф. дис. ... юрид. наук: 12.00.11 / Аль-Батран Халед; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2012. - 17 с.
2. Антипенко В. Некоторые криминологические характеристики, определяющие перспективы международного права. *Український часопис міжнародного права*. 2014. №1-2. С.174-182.
3. Антипенко В.Ф. Оптимізація антитерористичної системи держави в умовах міжнародної і регіональної інтеграції. К.: 2007. 406 с.
4. Білоцький С.Д. Міжнародно-правове регулювання миротворчої діяльності [Текст]: навч. посіб. для студ. ВНЗ / С.Д. Білоцький; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К.: Київ. ун-т, 2012. - 287 с.
5. Інформаційні технології боротьби з тероризмом [Текст]: матеріали наук.-практ. конф., Київ, 15 лип. 2012 р. / Акад. вищ. освіти України, Global acad. of allied leadership, Acad. of open society security. - К.: Ліпкан О. С. [вид.], 2012. - 91 с.
6. Культенко О.В. Інтерпол. Еволюція структури та діяльності [Текст]: [монографія] / О.В. Культенко. - Вид. 1-ше. - Кіровоград: РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2013. - 175 с.

7. Кучерук М. М. Превентивні заходи – умова успішності антитерористичної діяльності. *Науковий вісник Національної академії СБУ*. К. : Національна академія СБУ, 2015. №58 С.174-183.
8. Мікічурова О. В. Основні напрямки підвищення ефективності міжнародно-правового регулювання боротьби з фінансуванням тероризму. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ*. 2014. №4. Т.2. С. 113 – 118.

Тема 10. Органи регулювання міжнародної безпеки. Українська держава у системі міжнародної безпеки.

1. Гашимов Е. Право міжнародної безпеки: [міжнародне право]. Віче. 2008. №15. С.45-46.
2. Глобальна та національна безпека: словник-довідник / уклад.: Г.П.Ситник, О.І.Пошедін, М.М. Шевченко, С.П.Завгородня, М.Г.Орел; за заг. ред. Г.П.Ситника. К.: НАДУ, 2016. 140 с.
3. Декларація ООН про принципи міжнародного права 1970 року URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
4. Коломієць О.В. Концепт міжнародної безпеки в контексті глобалізації: монографія / О.В. Коломієць, К.: Вид-во КиМУ, 2013. 427 с
5. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. К.: Текст, 2006. – 256 с.
6. Месхія О. Н. Генеза розвитку міжнародних організацій як інституціоналізованого механізму міжнародного співробітництва. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 6. С. 62 – 69.
7. Ржевська В.С. ООН — етап у розвитку концепції колективної безпеки. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. Вип. 96(1). С. 159-162. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_96\(1\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_96(1)_28).
8. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
9. Статут Організації Об'єднаних Націй URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
10. Україна в системі міжнародної безпеки / Національний інститут проблем міжнародної безпеки. К.: ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті.

1. Офіційний сайт ООН: <https://www.un.org>.
2. Офіційний сайт НАТО: <https://www.nato.int>.
3. Офіційний сайт ЄС: <https://eeas.europa.eu>.
4. Офіційний сайт ОБСЄ: <https://www.osce.org>.
5. Офіційний сайт МАГАТЕ: <https://www.iaea.org>.
6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: <https://www.imf.org>.
7. Червоний список МСОП: <https://www.iucnredlist.org>.
8. База рішень ЄСПЛ: <https://hudoc.echr.coe.int>.

Обліковий обсяг програми – 1,3 ум.др.арк.